

OBSAH

ÚVOD

Obnova manželství Kristem (1). Předpoklady, aby obnova byla uskutečněna i nyní (2). Potřeba nového poučení o manželství (3). — *Obsah encykliky* (4). — *Základní křesťanská pravda o manželství*: Manželství ustanoveno Bohem (5). Pokud mají na vzniku manželství účast lidé (6). Manželství spojením duší (7), a proto nepřírovnatelně vznešenější než jiná spojení (8). Právo státu nad manželstvím (9). — *Shrnutí* (10).

I. TROJÍ POŽEHNÁNÍ MANŽELSTVÍ

A. DÍTĚ

Výstižné slovo sv. Augustina (11).

V MANŽELSTVÍ SE DÁVÁ ŽIVOT DÍTĚTI (12). Vznešenost této úlohy (13). Její zvýšená vznešenost v řádu nadpřirozeném (14). Důstojnost křesťanských rodičů (15).

VÝCHOVA DÍTEK (16). Netřeba podrobněji o ní mluvit: pojednáno již v jiné encyklice (17).

DODATEK: Soulož dovolena jen v manželství (18).

B. VĚRNOST

Nejvýznačnější rysy věrnosti (19).

JEDINOST MANŽELSTVÍ: Zákon jednoty manžel-

1 Číslice obsahu odkazují k odstavcům textu.

ství (20). Věrnost musí býti zachována i v myšlenkách a žádostech (21).

MANŽELSKÁ ČISTOTA (22).

MANŽELSKÁ LÁSKA: Její důležitost a pojem. K čemu zavazuje (23). Důležitost vzájemné podpory v nadpřirozeném životě (24).

„ŘÁD LÁSKY“ V MANŽELSTVÍ. Základní zásada (25). Podřízenost ženy manželovi (26). Vymezení této podřízenosti (27). Různé stupně a způsoby podřízenosti (28). Lev XIII. o poměru muže a ženy v manželství (29).

Závěrečné slovo o věrnosti v manželství (30).

C. SVÁTOSTNÁ STRÁNKA V MANŽELSTVÍ

V čem záleží (31).

NEROZLUČNOST MANŽELSTVÍ: svědectví Písma sv. (32, 33). Nerozlučné je každé pravé manželství, ne pouze křesťanské (34). Výjimky ze zákona nerozlučnosti (35). Vnitřní důvod nerozlučnosti (36). Požehnání z nerozlučnosti plynoucí pro manžely samy, pro děti, pro celou společnost (37).

MANŽELSTVÍ JE SVÁTOSTÍ *a tedy zdrojem milosti*: Bylo na svátost skutečně povýšeno (38). Manželství mezi křesťany buď je současně i svátostí, nebo pravým manželstvím vůbec není (39, 40). Bohaté požehnání vyplývající ze svátostnosti manželství (41). Manželé musejí se svátostnou milostí spolupůsobiti (42). Svátostná milost povoláním k vyššímu životu (43).

ZAVĚR I. DÍLU: nepřirovnatelná výbornost tohoto trojího dobra manželství (44).

II. SOUČASNÉ BOJE PROTI MANŽELSTVÍ

POVŠECHNÉ RYSY BOJE

PROSTŘEDKY A METODY: Všechny moderní vynálezy stavěny do služeb boje. Bojuje se i ve jménu „vědy“ (45, 46). Bojuje se ve všech vrstvách obyvatelstva (47). Těžkým nebezpečím jsou i „umírnění“ reformátoři manželství (48).

ZDROJE A CÍLE BOJŮ. Prvý požadavek obrany: odhalit cíle (49). Bludné názory o manželství (50). Důsledky těchto bojů v praxi (51). Volání po nových formách manželství (52), po novém zákonodárství manželském (53).

BOJ PROTI DÍTĚTI V MANŽELSTVÍ

ZAMEZOVÁNÍ POČETÍ. *Manželství se skutečně takto zneužívá.* Jaké důvody bývají uváděny (54). — *Odsouzení zamezování početí: Z vnitřní podstaty aktu* (55). Odsouzení Písmem sv. (56). Znova slavnostně odsouzeno Církví (57). Přísná výstraha zpovědníkům a duchovním správcům (58). — *Zhodnocení důvodů pro zamezování početí: Povšechná charakteristika.* Nebezpečí pro zdraví neb život matky (59). Co hříšným není (60). Hospodářské důvody zamezování početí (61, 62).

HŘÍCHY PROTI KLÍČÍCÍMU ŽIVOTU: *Cíle hnutí* (63). — *Nedovolenost a zhoubnost umělých potratů: i při indikacích lékařských* (64). Přísný soud svatého Augustina (65). I při indikacích sociálních a hospodářských (66). Přísná povinnost státu chrániti život bezbranných a slabých (67).

ZÁKAZ VSTUPOVATI V MANŽELSTVÍ. ZÁKONEM NAŘÍZENÁ STERILISACE (68). Posouzení zákazu manželství (69). Posouzení sterilisace (70). Pokud má právo disponovati svými údy jednotlivec (71).

BOJ PROTI MANŽELSKÉ VĚRNOSTI

Přehled (72).

PROTI JEDINOSTI MANŽELSTVÍ. Volání po volnosti styků s osobami třetími (73). Odsouzení tohoto bludu (74).

PROTI PODŘÍZENOSTI MANŽELKY. *Volání po emancipaci fyziologické, sociální a hospodářské* (75). Zhoubnost moderních emancipačních snah (76). Pravá svoboda a rovnoprávnost ženy (77). Přizpůsobení práv ženy potřebám doby (78). — *Bludné nauky o lásce v manželství: nemůže býti vybudována na pouhé náklonnosti citové* (79).

BOJ PROTI SVÁTOSTNÉ POVAZE MANŽELSTVÍ

V této otázce je boj proti manželství nejhorší (80).

Trojí cíl tohoto boje (81).

POPÍRÁNÍ NÁBOŽENSKÉ POVAHY MANŽELSTVÍ viz podrobné vývody Lva XIII. (82). Svědectví rozumu a dějin (83). Manželé ať se tedy chovají k manželství jako k věci svaté (84).

MANŽELSTVÍ SMÍŠENÁ. Církev se k nim chová odmítavě (85). Jsou nebezpečím pro náboženský život (86). Jsou pohromou pro jednotu duší (87).

ROZLUKA MANŽELSKÁ. *Cíle a odůvodňování snah o rozluku.* Rozluka se stále více usnadňuje (88). Kterými důvody bývá dokazována její nutnost (89). Cíle radikálních stoupenců rozluky (90). — *Zákon Boží odsuzuje rozluku.* Slova Písma sv. (91). Učení církev. sněmu tridentského (92). Ze žádného důvodu není rozluka možná (93). — *Neopodstatněnost námitek proti nerozlučnosti;* pro nejhorší případy stačí neúplný rozvod (94). — *Kletba rozluky* (95) neštěstím pro manžely (96), pro společnost (97). Poučení z dějin (98).

III. ČÍM POMOCI MANŽELSTVÍ

Přechod (99).

PROSTŘEDEK VŠEOBECNĚ PLATNÝ: Každou vadnou instituci zreformuješ, upravíš-li ji zrovna podle idey Boží (100). Platí i o manželství (101).

PĚSTĚNÍ OPRAVDOVÉHO NÁBOŽENSKÉHO ŽIVOTA. Neovládne vášní, kdo se nedovede podřídit Bohu. Tak svatý Augustin (102) a svatý Pavel (103). Proto snoubenci buďtež vřele oddáni Bohu (104). Prospěšnost úkonů zbožnosti (105). Čistě přirozené prostředky nestačí k ovládnutí vášní (106).

ŠÍŘENÍ SPRÁVNÝCH POZNATKŮ O MANŽELSTVÍ. *Nezbytnost učitelského úřadu Církve právě v manželských otázkách* (107). Je nutno ochotně Církve poslouchati (108). Nedůvěřuj v těch těžkých otázkách příliš vlastnímu rozumu (109). — *Jaké prostředky voliti pro poučování* (110). Usilovně šířme pravdu, když s úsilím je šířen blud (111). — *Ovoce poučování: záchrana před modloslužbou těla* (112). —

Způsob poučování: ne široké nebezpečné poučování! (113). S horlivostí (114).

VĚRNÉ ZACHOVÁVÁNÍ PŘÍKAZŮ BOŽÍCH O MANŽELSTVÍ. Podle vůle Boží nutno skutečně žítí (115). Ať si manželé často rozjímají vznešenost a milosti manželství (116). Ať s milostmi manželství spolupůsobí (117).

DOBRA PŘÍPRAVA NA MANŽELSTVÍ. *Vzdálená: Začni hned v dětství (118). Jen dobře vychovaní manželé splní své těžké povinnosti (119). Proto hned od dětství pěsti dobro a potlačuj vášně (120). — Blízká: dobrá volba snoubence; při volbě dbej rady rodičů (121).*

PÉČE O HOSPODÁŘSKÉ ZABEZPEČENÍ. Hospodářský nedostatek těžkou překážkou mravního života (122). Výdělek otcův má stačiti na výživu rodiny (123). Manželé ať zavčas pamatují na hospodářské potřeby (124). V nedostatku ať pomáhá milosrdenství jednotlivců (125) a také stát (126), a to i zákonodárstvím a při veřejných výdajích (127). Je nezdravé, podporují-li se nemanželské matky vydatněji, než manželské (128).

STÁT AŤ PEČUJE TAKÉ O DUCHOVNÍ HODNOTY MANŽELSTVÍ: Ať je chrání zákony (129). Spolupráce státu s Církví v manželských záležitostech je nutností (130, 131). Nevzejde jí státu újma na svrchovanosti nebo na právech (132). Příklad Italie (133). Taková spolupráce možná i jinde (134).

ZÁVĚR

Výzva k biskupům (135). — Modlitba (136). — Požehnání (137).